

Ο ΚΑΛΙΦΗΣ ΠΕΛΑΡΓΟΣ.

(Ἀνατολικὸν διήγημα.)

vvv

I

Ὡραίαν τινὰ θερινὴν ἐσπέραν Χασίδ, ὁ καλίφης τοῦ Βαγδατίου ἦν νωχελῶς ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου του. Ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη ὀλίγον, διότι ἡ θερμότης ἦν ἀνυπόφορος, ὁ καλίφης ἐξύπνησε μὲ πολὺ καλὴν διάθεσιν. Ἐκάπνιζε εἰς τὴν μικρὰν αὐτοῦ ἐκ ῥοδίνου ξύλου καπνοσύριγγα, πίνων ἐν τῷ μεταξὺ καφέν, ὃν τινα τῷ ἔχειε δούλος τις· ἐν ᾧ δὲ βραδέως κατέπινε τὸ ἀρωματικὸν τοῦτο ποτὸν, ἐθώπευε μετ' ἡθους ἀνθρώπου εὐχαριστημένου τὴν γενειάδα του, ἡ ὁποία ἦτο πολὺ ὠραία. Ἐνὶ λόγῳ ἐκ πρώτης ὄψεως κατενόει τις ὅτι ὁ καλίφης κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἦν ἐντελῶς εὐδαίμων καὶ μακάριος.

Κατὰ τὰς τοιαύτας ὥρας τὸ ὕψος του ἦν ἀρκούντως προσιτὸν, δὲν ἀπηξίου δὲ νὰ δείκνυται καλοκάγαθον καὶ ἐπιεικὲς πρὸς τοὺς ἀπλοῦς θνητοὺς, τοὺς δεομένους αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο τοιαύτην ὥραν ἐξέλεγε καὶ ὁ μέγας αὐτοῦ βεζίρης Μανσοῦρ ὅπως προσέρχεται πρὸς αὐτὸν, καὶ συννενοῖται περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους ὡς εἶχε χρέος νὰ πράττῃ καθ' ἐκάστην. Ὁ μέγας βεζίρης ἦλθε λοιπὸν εἰς τὰ ἀνάκτορα τὴν ἡμέραν ἐκείνην, κατὰ τὴν συνήθειάν του· ἀλλὰ — πρᾶγμα σπανιότατα συμβαῖνον αὐτῷ! — ἦν λίαν σκεπτικός.

— Ἐ! ποῦ ἀπέκτησες αὐτὴν τὰ ἀνάποδον ὄψιν, μέγαλε βεζίρη; ἐκραύγασεν ἑκπληκτος ὁ καλίφης, ἀποσύρων τῶν χειλέων του, τὸ ἐξ ἡλέκτρου στόμιον τῆς καπνοσύριγγος αὐτοῦ.

— Αὐθέντα, ἀπεκρίνατο ὁ βεζίρης, σταυρῶν τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ βαθύτατα προσκλίνων· ἀγνοῶ ἂν τὸ πρόσωπόν μου προδίδει ἀκουσίως μου τοὺς κρυφίους διαλογισμοὺς τῆς ψυχῆς μου, ἀλλ' εἰσερχόμενος ἐνταῦθα εἶδον ἓνα Ἑβραῖον, ὁ ὁποῖος εἶχε τόσον ὠραίας πραγματείας, ὥστε, σᾶς το ὁμο-

λογῶ, μεγάλην ἀγανάκτησιν ἡσθάνθην ἐνδομύχως, μὴ ἔχων περιττὰ χρήματα, ὅπως ἀγοράσω ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Καλίφης ὅστις πρὸ πολλοῦ ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μέγαν βεζίρη του, ἔπεμψε δι' ἐνὸς βλέμματός του ἓνα τῶν μαύρων δούλων του πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἐμποροῦ.

Ὁ ἔμπορος μόλις ζητηθεὶς, ἐφθασε παραχρῆμα. Ἦτο δὲ οὗτος μικρόσωμος καὶ μελαχροινὸς μὲ ῥίνα ὑπερμεγέθη καὶ ἀγκυλωτὴν, μὲ χεῖλη λεπτά, καὶ συμπεπιεσμένα δεξιά καὶ ἀριστερά ὑπὸ δύο κιτρινωπῶν καὶ εἰδεχθῶν ὀδόντων, τῶν μοναδικῶν κατοίκων τοῦ στόματός του! Οἱ μικροὶ πράσινοι ὀφθαλμοὶ του, ὁμοιοὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ἀσπίδος, ἐξηκόντιζον φλόγας ὑπὸ τὰς πυρρὰς αὐτοῦ βλεφαρίδας. Παρουσιασθεὶς πρὸ τοῦ Καλίφου προσήγγισε τὸ μέτωπόν του μέχρις ἐδάφους καὶ ἔρπων σχεδὸν προὔχωρησε, ὑπὸ τὸ πρόσχημα μειδιάματος παραμορφῶν τὸ πρόσωπόν του, διὰ μορφασμοῦ φρικαλεωτάτου, οἷος οὐδέποτε ἐπεφάνη ἐπὶ προσώπον ἀνθρωπίνου. Ἐφερεν ἔμπροσθέν του κιβώτιον ἐκ ξύλου σανδάλου, κρατούμενον διὰ πλατείας λωρίδος στηριζομένης εἰς τοὺς κεκυφώτας ὤμους αὐτοῦ, κιβώτιον ἔμπεριέχον φύρδην-μίγδην ἐναποτεταμιευμένας παντοίας πολυτίμους πραγματείας, ἃς ἡ μελαψὴ καὶ δασύθριξ χεὶρ αὐτοῦ ἐπεδείκνυν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀγοραστῶν μετ' ἐμπορικῆς πανουργίας, προδιδούσης ἀληθὲς τοῦ Ἰσραὴλ τέκνον.

Ἦσαν ἐκεῖ μαργαρίται τοῦ Ὁφείρ προσηρμοσμένοι εἰς ἐνώτια, χρυσοὶ δακτύλιοι οὓς δὲν ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ ἀσκαρδαμυκτεὶ τυφλούμενος ἐκ τῶν ἀστραπῶν, ἃς οἱ πολύτιμοι αὐτῶν λίθοι ἐξηκόντιζον· προσέτι πιστόλια ἀδαμαντοκόλλητα καὶ χρυσοκάπνιστα, κύπελλα ἐξ ἀχάτου, κτένια ἐξ ἐλέφαντος διάχρυσα, καὶ μυρία ἄλλα κοσμήματα σπάνια καὶ ζηλευτά. Ἐπιθεωρήσας ἅπαντα ὁ καλίφης ἠγόρασε διὰ τὸν Μανσοῦρ καὶ δι' ἑαυτὸν περίφημα πιστόλια, προσέτι διὰ τὴν σύζυγον τοῦ βεζύρου μίαν ἀργυρᾶν ἐγγλυφον κτένα, κοσμου-

μένην διὰ στέμματος ἐκ μαργαριτῶν, ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Ἐν ᾧ ὁ ἔμπορος ἡτοιμάζετο νὰ κλείσῃ τὸ κιβώτιόν του, ὁ καλὶφης ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ αὐτοῦ τὰ βλέμματα, ἀνεκάλυψε μικρὸν τι συρτάριον, τὸ μόνον μὴ ἀνοιχθὲν, ἠρώτησε δὲ ἂν περιείχοντο ἐν αὐτῷ καὶ ἄλλα ἀκόμη κοσμήματα. Ὁ ἔμπορος ἀνέφξε τὸ ὑπὸ τοῦ καλὶφου ὑποδειχθὲν μέρος καὶ ἐξήγαγεν εἶδος ταμβακοθήκης περιεχούσης μελανωπὴν τινα κόριν, καλυπτομένης δὲ ἐκ χάρτου, ἐφ' οὗ ἦσαν γεγραμμένοι ἀλλόκοτοι χαρακτήρες, ὧν ὅ,τε καλὶφης Χασίδ, καὶ ὁ Μανζούρ οὔτε λέξιν ἠδυνήθησαν νὰ ἐννοήσωσιν.

— Τὸ κουτάκι τοῦτο, εἶπεν ὁ Ἐβραῖος, τὸ ἐπῆρα ἀπὸ ἑνα ἔμπορον, ὁ ὁποῖος τὸ εὔρεν εἰς τὸν δρόμον ὅταν ὑπήγαιεν εἰς τὴν Μέκκαν. Δὲν εἰξεύρω τί πρᾶγμα εἶναι ἄλλ' ἂν το ἐπιθυμήτε εἶναι εἰς τὰς διαταγὰς σας· ἐγὼ δὲν εἰξεύρω τί νὰ το καμῶ.

Ὁ καλὶφης, καὶ τοι ἁμαθὴς, προθύμως ὅμως ἐσώρευεν ἐν τοῖς ἐρμαρίοις τῆς βιβλιοθήκης του παντὸς εἶδους περιέργα ἀντικείμενα καὶ παλαιὰς περιγαμηνάς. Ἠγόρασε τὴν ταμβακοθήκην καὶ τὸ χειρόγραφον, καὶ ἀπέπεμψε τὸν ἔμπορον, ὅστις ἐξῆλθεν ὀπισθοβατῶν, καὶ ὑποκλινόμενος ἔτι ταπεινότερον ἢ κατὰ τὴν εἰσοδὸν του.

Ὁ Χασίδ περιχαρὴς ἐθεώρει τὸ νέον του ἀπόκτημα, ἐσκέπτετο ὅμως ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἂν ἐμάνθανε τί ἐσήμαιεν ἡ γραφὴ, ἣν μηχανικῶς περιέστρεφεν εἰς τὰς χεῖράς του.

— Δὲν γνωρίζεις κανένα, ὁ ὁποῖος νὰ δύναται νὰ μοι ἀναγνώσῃ αὐτό; εἶπεν ἐπὶ τέλους εἰς τὸν βεζίρην του.

— Χαριέστατε μονάρχα, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος, γνωρίζω πλησίον τοῦ μεγάλου τζαμίου ἑνα τὸν ὁποῖον καλοῦσι Σελὶμ τὸν σοφόν. Λέγουσιν ὅτι ἐννοεῖ ὅλας τοῦ κόσμου τὰς γλώσσας. Διατάξατε νὰ ὑπάγωσι νὰ του ζητήσωσιν· ἴσως δυνηθῇ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς μυστηριώδεις τούτους χαρακτήρας.

Δύο δοῦλοι ἐστάλησαν παραχρῆμα

πρὸς ἀναζήτησιν Σελὶμ τοῦ σοφοῦ, ἔχοντες διαταγὴν ὅπως εὐθὺς ὡς εὔρωσιν αὐτὸν τὸν φέρωσιν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

— Σελὶμ, εἶπεν ὁ καλὶφης πρὸς αὐτὸν μόλις εἰσελθόντα, λέγουσιν ὅτι μεγάλως ἔχεις καταγίνει περὶ τὴν σπουδὴν τῶν γλωσσῶν. Παρατήρησον ὀλίγον τὴν γραφὴν αὐτὴν, καὶ ἰδὲ ἂν δύνασαι νὰ τὴν ἀναγνώσῃς. Ἄν κατορθώσῃς νὰ μοι εἴπῃς τὴν ἐννοιάν της θὰ σοι δώσω ἑν ἔνδυμα ἐορτῆς καινουργές· ἂν ὅχι, θὰ διατάξω νὰ σοι δώσωσιν δώδεκα ράπισματα καὶ εἰκοσιπέντε ραβδισμοὺς εἰς τοὺς πόδας, διότι καταχρᾶσαι οὕτω τὸν ἔνδοξον τίτλον σοφοῦ.

Ὁ Σελὶμ προσέκλινε, καὶ ἀπεκρίνατο:

— Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, αὐθέντα μου.

Εἵτα ἤρξατο παρατηρῶν μετὰ μεγίστης προσοχῆς τὸ παρουσιασθὲν αὐτῷ χρεόγραφον. Αἶφνης ἀνέκραξε.

— Νὰ με κρεμάσουν, αὐθέντα, ἂν αὐτὰ δὲν εἶναι λατινικά.

— Λατινικά ἢ ἑλληνικά εἶπέ μας τα χέως τί λέγουσιν, εἶπε μετ' ἀνυπομονησίας ὁ καλὶφης.

Ὁ Σελὶμ ἔσπευσε νὰ μεταφράσῃ τὸ χειρόγραφον· ἰδοὺ δὲ τί ἀνέγνω.

«Ὅστις καὶ ἂν εἴσαι σὺ, ὅστις τὸ παρὸν θὰ εὖρης, εὐχαρίστησον τὸν Ἀλλάχ διὰ τὴν εὐνοίαν, ἣν ἐν τῇ μακροθυμίᾳ αὐτοῦ σοι ἀπένειμεν. Ὅστις εἰσπνεύσῃ μίαν δραγμίδα (πρέζαν) ἐκ τῆς ἐν τῇ παρούσῃ πυξίδι ἐγκεκλεισμένης κόνεως, καὶ εἴπῃ συγχρόνως «**МОТТАВОР**» οὗτος δύναται νὰ μεταμορφωθῇ κατὰ βούλησιν εἰς οἷονδήποτε ζῶον θελήσῃ, καὶ νὰ ἐννοῇ τὰς ιδέας αὐτοῦ ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν τὰ ζῶα ἐκφέρουσιν. Ὅταν δ' ἀκολουθῶς θελήσῃ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ μορφήν, αὐτὸς κλίνει τρεῖς πρὸς ἀνατολὰς τὴν αὐτὴν προφέρων λέξιν, καὶ ἡ γοητεία διαλύεται. Πρόσεξον μόνον, ὦ σὺ ὅστις θὰ πειραθῇς νὰ δοκιμάσῃς τοῦτο, πρόσεξον μόνον μὴ γελάσῃς κατὰ τὴν μεταμόρφωσίν σου. Διότι τότε ἡ μαγικὴ λέξις θέλει διαφύγῃ ἀμετακλήτως τῆς

μνήμης σου, καὶ θέλεις καταδικασθῇ νὰ μένεις αἰωνίως ζῶν.»

Ἐν ᾧ Σελίμ ὁ Σοφὸς ἐξηκολούθει τὴν μετάφρασιν τοῦ καβαλιστικοῦ χειρογράφου, ὁ καλίφης δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὴν χαρὰν του. Ὁρκίσας τὸν σοφὸν νὰ μὴ ἀποκαλύψῃ εἰς κανένα τὸ μυστικόν, οὗ ἦτο κάτοχος, ἔσπευσε νὰ του ἀποπέμψῃ, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐνέδυσεν αὐτὸν μεγαλοπρεπῇ μεταξίνην ἐσθῆτα, ἥτις οὐχὶ ὀλίγον προσέθεσεν εἰς τὴν ὑπόληψιν, ἣν ὁ σοφὸς οὗτος ἔχαιρεν ἐν Βαγδατίῳ.

Μόλις ὁ σοφὸς ἐξῆλθε, καὶ ἡ χαρὰ τοῦ καλίφου ἐξερράγη.

— Ἴδου ἀξιόλογος ἀγορά! ἀνέκραξε. Τί εὐτύχημα, ἀγαπητέ μοι Μανσοῦρ, νὰ δύναται κανεὶς νὰ μεταβάλληται εἰς ζῶον! Αὐριοῦν τὸ πρῶτ' νὰ ἔλθῃς νὰ μ' εὕρῃς· πηγαίνομεν ὁμοῦ εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰσπνέομεν ὀλίγην κόνιν ἀπὸ τὴν πολῦτιμον ταμβακοθήκην μου, καὶ τότε καταλαμβάνομεν πλεόν πάν' ὅτι λέγεται, κελαδεῖται, ψιθυρίζεται ἡ κελαρύζεται ἐν τῷ αἰέρι καὶ ἐν τῷ ὕδατι, ἐν τῷ δάσει καὶ ἐν τῇ πεδιάδι.

II

Ἡ νύξ ἐφάνη πολὺ μακρὰ εἰς τὸν ἀνυπόμονον καλίφην. Τέλος ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα, καὶ ἀμέσως, χωρὶς νὰ περιμείνῃ καὶ τοῦ ἡλίου τὴν ἀνατολὴν, ὁ καλίφης ἀνετινάχθη τῆς κλίνης του, ἐν ᾧ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐκπληκτοὶ διὰ τὸ ἀσυνήθες τοῦ πράγματος τὸν παρετήρουν μὲ κεχηνὸς τὸ στόμα. Μόλις ἔσχε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ὅπως ἐνδυθῇ καὶ προγευματίσῃ, ὅτε ὁ μέγας βεζίρης παρουσιάσθη εἰς αὐτόν· ἔλαβε δὲ τὴν διαταγὴν νὰ τον συνοδεύσῃ εἰς τὸν περίπατον.

Χωρὶς νὰ περιμείνῃ τίποτε πλεόν ὁ καλίφης ἔθεσεν εἰς τὴν ζώνην του τὴν μαγικὴν ταμβακοθήκην, καὶ δραξάμενος τοῦ βραχίονος τοῦ βεζίρου, διέταξε τοὺς ἀνθρώπους του νὰ μείνωσιν ὀπίσω, ἤρχισε δὲ ὑπὸ τοῦ πιστοῦ του βεζίρου Μανσοῦρ συντροφευόμενος, τὴν ἐκδρο-

μὴν, ἥτις πολλῶν συμβεβηκότων μεστὴ προεμηνύετο.

Κατ' ἀρχὰς διέτρεξαν τοὺς εὐρεῖς τῶν ἀνακτόρων κήπους, ἀλλ' εἰς μάτην καὶ χωρὶς νὰ συναντήσωσιν οὐδὲν ὃν ἐφ' οὗ νὰ ἐνασκήσωσι τὴν μαγικὴν αὐτῶν δύναμιν. Ἐπὶ τέλους ὁ μέγας βεζίρης προέτεινε νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐκδρομὴν των μακρότερον ἔτι, μέχρις ἔλους τινός, ἔνθα συχνότατα εἶχεν ἰδεῖ παντοειδῆ ζῶα, καὶ κατ' ἐξοχὴν πελαργούς, ὧν ἡ σοβαρὰ στάσις καὶ αἱ παράδοξοι κλαγγαὶ ἐφείλκουν πάντοτε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ.

Ὁ καλίφης ἐδέχθη προθυμότατα τοῦ βεζίρου τὴν πρότασιν, καὶ διηυθύνθη πάραυτα μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑποδειχθέν μέρος. Μόλις φθάντες παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ἔλους, οἱ δύο φίλοι μας παρετήρησαν γέροντά τινα πελαργὸν περιδιαβάζοντα σοβαρότατα κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, θηρεύοντα βατράχους, καὶ ὑποτονθορίζοντα ἀγνωστὶ ἐν τῷ μακρῷ αὐτοῦ ῥάμφει· ταῦτοχρόνως δὲ σχεδὸν διέκρινον ἐν τῷ αἰέρι εἰς μεγίστην ἀπόστασιν ἕτερον ὅμοιον πτηνόν, οὗ ἡ πιῆσις ἐφαίνετο διευθυνομένη πρὸς τὸ μέρος των.

— Βάλλω στυίχημα τὴν γενειάδα μου, γαληνύτατε μονάρχα, εἶπεν ὁ βεζίρης, ὅτι τὰ δύο ταῦτα ζῶα ἐντὸς μικροῦ θ' ἀρχίσωσι ὠραιοτάτην συνδιάλεξιν. Πῶς σας φαίνεται; ἂν μετεμορφούμεθα εἰς πελαργούς;...

— Ἐστῶ, ἀπεκρίνατο ὁ καλίφης· ἀλλὰ πρὸ πάντων, ἄς σταθῶμεν ὀλίγον καὶ ἄς γράψωμεν καλῶς εἰς τὸν νοῦν μας πῶς δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἀνθρώπινον μορφήν.

— Οὐδὲν τούτου ἀπλούστερον, εἶπεν ὁ βεζίρης ἀμερίμνως πῶς· κλίνομεν τρεῖς πρὸς ἀνατολὰς λέγοντες ΜΟΥΤΑΒΟΡ...

— Καὶ ἐγὼ γίνομαι τότε πάλιν καλίφης, σὺ δὲ βεζίρης, ἐξηκολούθησεν ὁ Χασίδ· πολὺ καλὰ. Ἀλλὰ μὴ πᾶς καὶ γελάσῃς, δι' ὄνομα Θεοῦ, διότι ἐχαθήκαμεν...

Ἐν ᾧ ὁ καλίφης ὠμίλει οὕτω, παρετήρησε πλανώμενον ἄνω τῶν κεφαλῶν των, καὶ βαθμηδὸν κατερχόμενον πρὸς

τὴν γῆν τὸν πελαργόν, ὅστις κατ' ἀρχὰς ἐφάνη αὐτοῖς ὡς μέλαν σημεῖον δυσδιάκριτον διὰ τὴν μακρὰν ἀπόστασιν. Μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν φλογερὰν αὐτοῦ ἐπιθυμίαν, ἐξήγαγεν μεθ' ὁρμῆς ἐκ τῆς ζώνης του τὴν ταμβακοθήκην, ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς ἀρκετὴν ποσότητα κόπρου, ἣς ὡσφράνθη, παρουσίασεν ἀκολούθως τὴν ταμβακοθήκην τῷ βεζίρη του, ὅστις ἐπίσης ὡσφράνθη, καὶ ἀμφότεροι ἀνέκραξαν «*МОУТАВОР*».

Μόλις ἡ μαγικὴ ἀπηγγέλθη λέξις, καὶ αἱ κυῆμαι αὐτῶν συνεστάλησαν καὶ ἐγένοντο ἰσχυαὶ καὶ ἐρυθραί. Ταυτοχρόνως αἱ ὠραῖαι κίτριναί τοῦ καλὶφου ἐμβάδες, καὶ αἱ τοῦ συντρόφου του ἀντικατεστάθησαν διὰ δυσειδῶν πελαργείων ποδῶν. Οἱ βραχίονες αὐτῶν μετεβλήθησαν εἰς πτέρυγας, ὁ δὲ λαιμός των ἐξετάθη μίαν πῆχυν ὑπεράνω τῶν ὤμων των· τέλος ὅπως ἡ μεταμόρφωσις καταστῇ ἐντελεστέρα, αἱ γενειάδες των ἐγένοντο ἄφαντοι, τὸ δὲ σῶμά των ὁλόκληρον ἐκαλύφθη δι' ἄβροῦ πτιλώματος.

— Ἀξιόλογον ὡς τόσον ῥάμφος ἀπέκτησες, κύριε μεγάλε μου βεζίρη, ἀνεκράυγασεν ὁ καλὶφης ἀφ' οὗ συνῆλθεν ἐκ τῆς βαθείας του ἐκπλήξεως. Μὰ τὴν γενειάδα τοῦ προφήτου! οὐδέποτε ἐπὶ ζωῆς μου εἶδον παρόμοιον.

— Σὰς εὐχαριστῶ ταπεινότατα, ἀπεκρίνατο ὁ μέγας βεζίρης κυρτῶν τὸν μακρὸν αὐτοῦ τράχηλον. Ἀλλ', εἰάν ἐτόλμων, θὰ ἐβεβαίουν τὸ κατ' ἐμέ τὴν ὑμετέραν ὑψηλότητα, ὅτι μοὶ φαίνεσθε σχεδὸν ἔτι ὠραιότερος ὡς πελαργὸς ἢ ὡς καλὶφης.

— Κόλαξ! εἶπεν ὁ καλὶφης, ἡ μεταμόρφωσις δὲν σε διώρθωσεν.

— Ὅχι, ἐν συνειδήσει σὰς ὁμολογῶ, διεμαρτύρετο μετὰ μεγάλης σοβαρότητος ὁ βεζίρης, ὅτι εἶπον τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ὑπάγωμεν ὀλίγον, ἂν ἀγαπᾶτε, πρὸς τὸ μέρος τῶν συντρόφων μας, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ ἂν δυνάμεθα νὰ ὁμιλῶμεν πελαργικὰ.

Ἐν ᾧ τοιαῦτα οὗτοι διελογίζοντο, ὁ πελαργὸς κατήλθεν εἰς τὴν γῆν. Ἀφ' οὗ κατὰ πρῶτον μετὰ φιλαρεσκειᾶς ἐκα-

θάρισε τοὺς πόδας του καὶ ἐστίλβωσε τὸ πτέρωμα αὐτοῦ τῇ βοήθειᾳ τοῦ ῥάμφους του, προὐχώρησε πρὸς τὸν θηρευτὴν τῶν βακράχων, ὅστις ἐξηκολούθει τὴν ἐργασίαν του. Ὁ καλὶφης καὶ ὁ βεζίρης του ἔσπεισαν νὰ τους πλησιάσωσι, σὰς ἀφίνω δὲ νὰ φαντασθῇτε ποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς των, ὅτε ἤκουσαν τὸν ἀκόλουθον διάλογον:

— Καλημέρα, κυρὰ Μακροπόδα· κᾶτι πρῶτ' πρῶτ' ἔς τὸ λειβάδι.

— ὦ! χαῖρε, ἀγαπητέ μου Ὀμμοφοστομᾶ! ἦλθα διὰ νὰ ψαρεύσω ἐν μικρὸν πρόγευμα· καὶ θὰ θεωρήσω μεγάλην μου τιμὴν ἂν μου κάμητε τὴν χάριν νὰ λάβητε καὶ σεῖς μέρος. Ἐν τέταρτον σαύρας, καὶ ἐν μηρίον βατράχου δὲν θὰ σας δυσανεστήσωσι, πιστεύω;

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἔχω ὕρεξιν. Καὶ ἐδῶ ὅπου ἦλθα, ἦλθα δι' ἄλλον σκοπὸν... πρέπει ἀπόψε νὰ χορεύσω ἓνα σπουδαιότατον θηματισμὸν εἰς τὸν χορὸν τοῦ πατρός μου, καὶ ἤθελα προηγουμένως νὰ γυμνασθῶ ὀλίγον.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ νέος πελαργὸς ἤρχησε νὰ χορεύῃ, περιγράφων ἐν τῷ λειμῶνι γελοιωδέστατα σχήματα. Ὁ καλὶφης καὶ ὁ μέγας βεζίρης ἐθεώρουν πάντα ταῦτα μὲ κεχηνὸς τὸ ῥάμφος, οὐδ' ἠδύναντο νὰ συνέλθωσιν ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς των. Ὅτε δὲ ὁ νέος χορευτής, ἔστη ἐπὶ τοῦ ἐνὸς παιδὸς καὶ λαβὼν στάσιν συλφίδος ἐκλινε τὸ σῶμα, κινῶν χαριέντως τὰς πτέρυγας, ὥσεὶ θέλων νὰ ἐπισφραγίσῃ τὰς χαριεστάτας χορευτικὰς κινήσεις αὐτοῦ, ἀμφότεροι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατηθῶσι. Μακρὸς καὶ ἡχηρὸς γέλως διέφυγε τοῦ μακροῦ ῥάμφους των, τοσούτῳ δ' ἰσχυρὸς καὶ ἀκαταμάχητος ἦν ὁ γέλως οὗτος ὥστε παρῆλθεν ὥρα ἱκανὴ μέχρις οὗ δυνηθῶσι νὰ τον μετριάσωσιν.

Ὁ καλὶφης κατώρθωσε πρῶτος νὰ κρατηθῇ.

— Ἀληθῶς, ἀνέκραξεν, ἦτον ὠραία κωμῳδία, ποῦ τὶ νὰ ἐπλήρουνε κἀνεῖς δὲν θὰ τὴν εὔρισκε. Λυπηρὸν μόνον εἶναι ὅτι ἐτρομάξαμεν αὐτὰ τὰ ἀνόητα ζῶα

μὲ τοὺς γέλωτάς μας· εἶμαι βέβαιός ὅτι εἰάν δὲν ἐγίνετο αὐτὸ θὰ ἤρχιζον καὶ νὰ τραγωδήσωσι.

Τότε ὅμως ὁ βεζίρης ἐσκέφθη ὅτι ὁ γέλως ἦν ἀπηγορευμένος κατὰ τὸ διάστημα τῆς μεταμορφώσεώς των, ἐπὶ ποιῇ αἰωνίου ἀποκτηνώσεως· καὶ αἴφνης, τῆς σκέψεως ταύτης καταπαυσάσης τὴν ἐπιθυμίαν του, οἶονεὶ ἐμβρόντητος διεκοίνωσε τὴν ἀνησυχίαν του καὶ τῷ καλίφῃ.

— Ἀνάθεμα! ἀνέκραξεν ὁ Χασίδ, μὰ τὴν Μέκκαν, καὶ τὴν Μεδινάν! Πολὺ κακὴ ἀστειότης εἶναι αὐτή!... Νὰ μείνω αἰωνίως πελεργός!... Ἀλλὰ συλλογίσου λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ γίνωμεν πάλιν ἄνθρωποι!... Ἐγὼ οὔτε κἂν ἐνθυμοῦμαι τίποτε.

— Πρέπει τρεῖς νὰ κλίνωμεν πρὸς ἀνατολὰς, ἔσπευσε νὰ εἶπῃ ὁ βεζίρης, καὶ νὰ προφέρωμεν ταυτόχρονα τὴν λέξιν ΜΟΥ... ΜΟΥ... ΜΟΥ... ἀναθεματισμένη λέξις! Ἄς δοκιμάσωμεν ὅμως· ἴσως τὴν ἐνθυμηθῶμεν.

Ἦρχισαν λοιπὸν ἀμέσως τότε οἱ δύο πελαργοὶ νὰ χαιρετῶσι τὸν ἥλιον, καὶ νὰ κλίνωσι τοσοῦτον, ὥστε τὰ μακρὰ αὐτῶν ῥάμφη ἡροτρίων σχεδὸν τὸ ἔδαφος. Ἀλλ' οἱμοὶ! ἡ μαγικὴ λέξις ἔφυγε τῆς μνήμης των. Μάτην ὁ καλίφης ἔκλινε καὶ ἐπανέκλινε τὴν κεφαλὴν! μάτην ὁ Μανσοὺρ ἐκούραζε τοὺς πνεύμονάς του κράζων ΜΟΥ... ΜΟΥ... ΜΟΥ... Εἶχον λησμονήσει ἀμφότεροι τὰς τελευταίας τῆς λέξεως συλλαβάς.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ὁ ταλαίπωρος Χασίδ καὶ ὁ δυστυχὴς αὐτοῦ βεζίρης μετεμορφώθησαν εἰς πελαργούς, καὶ διέμενον πτερυγοφόροι πλείοτερον ἢ ὅσον ἤθελον χρόνον.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

Κατὰ τὸ γερμανικὸν τοῦ Hauff.

Π.

~~~~~

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, συγγραφεὶς ὑπὸ Μενδελσῶνος Βαρθόλδου καὶ μεταγλωττισθεῖσα ἐκ τῆς γερμανικῆς ὑπὸ Μ. Ι. Παπαρρηγοπούλου. Μέρος πρῶτον. Ἐν Ἀθήναις 1872. — Καρόλου Μενδελσῶνος Βαρθόλδου Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Μεταφραστὴς ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ Ἀγγ. Σ. Βλάχου. Τόμος Α'. τεύχος Α'. Ἀθήνησι 1872.

Ἀναγγέλλομεν σήμερον ἀπλῶς τὰς δύο ταύτας μεταφράσεις τῆς ὑπὸ τῆς Μενδελσῶνος Βαρθόλδου γερμανιστὶ συγγραφείσης Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπιφύλασσόμενοι ὅπως ἐκτενέστερον ποιήσωμεν λόγον βραδύτερον, ὅταν ἡ τε συγγραφή καὶ αἱ μεταφράσεις ἀποπερατωθῶσιν. Ἀρκοῦμεθα μόνον νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ τοῦ κ. Βλάχου μετάφρασις διακρίνεται διὰ τε τῆς γλώσσης τὸ γλαφυρὸν καὶ ἀκριβὲς καὶ διὰ τὴν πιστότητα αὐτῆς. Ὁ κ. Βλάχος ἐννοῶν κατὰ βάθος καὶ γράφων εὐχερέστατα ἀμφοτέρας τὰς γλώσσας, τὴν τε γερμανικὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν, ἦν ἴσως ὁ μόνος κατὰλληλος ὅπως μεταφράσῃ τὴν στρυφνὴν τὴν φράσιν καὶ γλωσσικῶν νεολογισμῶν πλήρη συγγραφὴν τοῦ Γερμανοῦ ἱστορικοῦ. Διπλούμεθα ὅτι δὲν δυνάμεθα τὸ αὐτὸ νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Μιχαὴλ Παπαρρηγοπούλου μεταφράσεως· ἴσως ἐκ πατριωτικοῦ ὀρμώμενος ζήλου ὁ κ. Παπαρρηγόπουλος ἔσπευσε νὰ μεταγλωττίσῃ τὴν ἀληθῶς ὡραίαν ταύτην ἱστορίαν τῆς ἡμετέρας πατρίδος· ἀλλ' ἡ ἀτελής τῆς γερμανικῆς γνώσις, καὶ τὸ ξηρὸν καὶ ἀκαλλώπιστον τῆς γλώσσης ἣν γράφει, αἱ συχνάκις ἀπαντῶσαι ξενολεξίαι καὶ σολοικισμοὶ καὶ αἱ τοῦ πρωτοτύπου διαστροφὰι καὶ παρεννοήσεις ἐλαττοῦσι τῆς μεταφράσεως τὴν ἀξίαν, δυσχερῇ δὲ καὶ ἐπίπονον τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς καθιστῶσι. Πρὸς κύρωσιν δὲ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων ἡμῶν ἀναγράφομεν ἐνταῦθα ὀλίγα τῶν λαθῶν ἐκ τῶν τριῶν πρώτων σελίδων αὐτὰ ἀρνούμενοι.